

O Volapükaflens Valöpo!

Su pad teldeg gasedila amulik kanols logön sami Volapüka rigik. Setrat binon se buk balid (kapit telid) „Dö Sümädot Kristusa" fa pädan Thomas à Kempis, e fa pädan Pinth Yoh Bapt petradutöl. Buk at äpubon ün yel 1898. Ma tiäd, el P. Y. Bapt äbinom pädal in Rollingen (Lamadeleine) lä Rodingen (Rodange) in Luxemburgän, e klüliko äbinom i slopan lanälik Volapüka. Finü buk, pädan Johann Martin Schleyer, Datuval Volapüka, id äpenom digidi voba fa pädan Bapt pefidunöla.

Danob ladöfiko fleni Jean-Marie Ries in Luxemburgän, kel esedom obe kopiedi buka at.

Kos vödem in Volapük rigik, kanols i logön vödemi me Volapük nulädik pelautöli. Sekü atos, okanols fasiliko leigodön püki rigik lä pük fa Arie de Jong perevidöl. Pos xam brefik pükas tel, cedob, das otuvols, das vobod fa Arie de Jong egudükumon Volapüki, kel binäliko blebon pük fa J. M. Schleyer pedatiköl. Ab fümo no vilob suseitön cedi obik su reidans. Dareidolsös, begö! vödemis tefik tel, e penolsös obe, begö! cedis olsik, kelis odabükob ko blesir su pads „Vöga Volapüka."

Din votik, keli vilob mäniotön oles binon „Gramatagul." Is logols vödis Volapükik sümik kobü konotil. Reidans pavüdons ad studön vödis at, e poso ad nüpladön vödi verätik vü kläms. Ünü mul bal kanols verätükön vobi olsik. Modü at, okanols gudükumön vödastoki olsik püka. Ba eglömols sinifi vödas; if so, okanols tuvön vödis tefik su pads büik gasedila. Jünu pubons in dabükots gustula, setula e tobula, yeloda 2002.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom Ralph

III:18:2004

TONATAN LEGUDIK-LI?

Janin: He! Karl - binol-li tonatan gudik?
Karl: Lesi!
Janin: Sevol-li vödi „hidrinapärloxid?"
Karl: Si! Elilob oni seimüpo.
Janin: Kanol-li tonatön atosi?
Karl: Si! fasiliko. a-t-o-s-i !

NO SEVOY KURATIKO . . .

Stefan: Kisi odunolöv-li, üfo kidoböv oli?
Katlin: Atosi ga no kanob sagön büo.

BLÖF . . . . E RET !

Lavogan: Binosöv gudikum, if kanolöv blöfön votöpobini olik. Ek elogon-li oli tü timül, das midun pädunon?
Dunetäb: Läbiko no!

LEKÄL GUDIKÜN

Dokan: If himatan olik perom dönu sevälöfi, mutol givön ome väreti konyaka.
Jimatan: Du binom-li nesevälöfik? Atosi neai opardomöv obe!

KOD TÄLÄKTIK

Paul: Cedob, das mutob remön toodi nulik.
Frank: Döfi kinik tood bäldik labon-li?
Paul: Tood leno döfon. Ab no kanob pelön fovo dilasuämis.

TU LATIK !

Franz: Yels degtel epasetikons, büä äsüadob, das no älabob lautatäleni.
Walter: Ed eklemol-li osi täno?
Franz: Nö! täno äbinob ya famik!

III:19:2004

ZAR E FALOK

Dü yag, zar älivükom faloki oka gönik po liev ed äsökom oni galoto. Falok äplöpon ad fanön lievi. Zar ämosumom oni, täno äprimom ad sukön fonäti ad säsoafükön oki. Donü lubel äbinon tofam vata, kel ätofon nevifiko, tof pos tof, se klif.

Zar äsumom bovüli ed äblinom oni lipes omik ad drinön. Ab falok, kel ästanon su brad oma, ämufükon mäpetiko flitämis ed äspilon vati.

Ab zar äpladom dönu bovüli dis tofam vata et fibik ed ästebedom jüs ifulikon bovül. Ye du äblinom oni lipes oka, falok dönu ämufükon mäpetiko flitämis, ed äspilon oni.

Ven, kilidnaedo, zar ätovom bovüli fulik ad drinön se on, i kilidnaedo falok ämufükon flitämis ed äspilon oni. Eperöl sufädi, zar ägleipom bödi ed älejedom oni lezuniko ta klif. Falok ädeadon sunädo.

Tü tim et, älükömoms galoto dünans zara. Balan omas älüikom sunädo lü sömit lubela ad tuvön topi, se kel äflumon flumil at vata e ad fulükön bovüli zara.

Ab ägekömom brefüpo poso ko bovül vagik.

„No kanoy drinön vati at," äsagom. Neflen egifon veneni ini fonät. Äbinos ga läbikos, das falok äspilon vati, keli äprimikol ad drinön. If idrinolöv oni, anu übinol ya deadik . . . "

Zar ästanom dü timül seiliko.

„Ekö vio emesedob faloki oba. Esavon me naeds kil lifi oba, ed edeidob oni."

III:20:2004

SMACEDOLÖD OKI !

Fa Pädan Thomas à Kempis

1. Men alik desidom nato, nolön; ye nolüg nen godidred frutom kisi? Gudikum binom vo feilan miugik, dünöl Gode, ka filosopan pleidik, kel luleadölok iti, medidom goni stelas. Kel sevomok gudiko: at smacedomok, e no pafredom dubü lobs menas. If noloböv valikosis binöl in vol, e no binoböv in löf: atos yufosöv obe kisi loü God ocödöföl obi ma vobäds?

2. Stöpolöd desidi tuik nolöna, bi patuvoms niso gretiks disipäl e cit! Nolans vipoms palogön e panemön sapals. Dins mödik binoms, kelas sev frutom lane nemödikosis u nosi. E lestupik binom, kel jäfom dinis votik, ka dünölis oma salude. Vöds mödik no satoms lani; abu lif gudik klietom tikäli, e konsien paklinöl gevom konfidi gretik al Godi.

3. Pluo nolol umosis, e gudikumo bosi: plu jalopumo pocödöfol demüs, if no ulifol saludikum. Klu no vilolös, papliedön tefü lekanäv sembal u nolüg, sod bufumo dredolöd demü sev pegivöl ole! If jinos ole, das sevol mödikosis, e kapälol gudik ze : deno nololöd, das dins, kelis no sevol, binoms vemo mödikums! No binolöd pleitälik, sod koefolöz bufum oliki nenolöfi! Kikod vilol, bizugokön eke, do tidels mödik patuvoms nolalikum, ka ol, ed eplakölums in lon? Üf vilol fruto nolön e lenadön bosi: löfolöd, blibön nebesevik, e pacedön, aso nos!

4. Atos binos nolüg geilikün e lenadam frutikün: sevön veratiko, e nestümön iti ok. It cedönok, aso nosi, ed aitikön gudikosis e subimikosi dö votans: binos sap gretik e lefuläl geilik. If logolöv votani sinöl maniföfo, u dunön klimotis gretik: deno no dalolöv, cedönok gudikumi, bi no nolol, vio lonedo blibolöx in stad gudik. Valikans binobs döfik; ye neki cedolös döfikumi, ka iti ol!

(Lovepolam kapieda 2. buka balid „Dö Züp Kristusa" fa pädan P. Y. Bapt)

III:21:2004

MÜKÜKOLÖD OKI !

Fa Pädan Thomas à Kempis

1. Men alik desiron nato nolön; ye nol nen Godidred fruton-li kisi? Gudikum vo binos feilan mükik, dünöl Godi, ka filosopan pleidik, kel, nekälöl oki it, jäfikom me muf stelas. Utan, kel nolom oki gudiko: atan mükükomös oki, bi no pofredom dub lobs menas. If noloböv valikosi dabinöl in vol, e no binoböv in löf: atos yufosöv obe kisi-li lo God, kel ocödom obi ma vobäds?

2. Stöpolöd desiri tuik nola, bi patuvons dubo vanükam e läseti gretiks! Nolans vipoms ad palogön as nolans votikanes, e ad panemön sapals. Dins mödik dabinons, kelas nol fruton lane nemödikosi u nosi. E lestupik binom utan, kel jäfikom me dins votik, ka me dün saluda omik. Vöds mödik no kotenükons lani; ab lif gudik klieton tikäli, e konsien peklinüköl givon konfidi gretik lo God.

3. Plu sevol, e plu suemol - plu seväriko pocödol, üfü no ulifol i saludikumo. Klu no vilolös palobön tefü lekanav semik u nol, ab buikumo dredolöd demü sev pegivöl ole! If jinos ole, das sevol mödikosi, e suemön gudiko seimosi: too sevolöd, das dins, kelis no sevol, binons vemo mödikums! No binolöd pleidälik, ab koefolöd buiko oliki nennoli! Kikodo vilol-li buükön oki votikanes, do tidans mödik patuvons nolikums, ka ol: e skilikumiks in Lon? Üf vilolöv fruto nolön e lärnön bosi: löfolöd, blebolöd nennemi e cedolöd oki as nos!

4. Atos binon nol geilikün e lärnam frutikün: nolön veratiko oki, e nestümön oki it. Cedolöd oki as nos, e cedolöd ai gudikosi e sublimikosi votikanis : binos sap gretik e jenöfükam geilik. If logolöv votikani maifiko sinöli, u dunöli miduni gretik: too no sötolöv ad cedön oki gudikumani, bi no sevol, violuniko oblebol in stad gudik. Valikans binobs döfiks : ye neki cedolös döfikumi, ka ol it!

(Tradutod kapita 2. buka balid „Dö Sümädot Kristusa" fa pädan P.Y.Bapt)

III:22:2004

GRAMATAGUL

IF / IFI / IFÜ / ÜF / ÜFO / ÜFÜ

Sevol-li ad verätiko gebön vöds mäl löpik? Ad blöfön osi, reidolös konotili sököl, täno nüpladolös vödi tefik ini spadil vü kläms :-

Flen gudikün oba binom tedan. ( ) dalaboböv moni lemödik äs om, no voboböv plu. Binom dilekan fiama veütik. ( ) binoy dilekan, dalaboy nämäti gretik ( ) no voboy mödo. Mutoy-li ( ) vobön mödo? Jinos obe, das ( ) dalaboy toodi jerik e spikoy laodiko, plöpoy vemo. ( ) täv in Litaliyän, äkolkömob tedani Fransänik, kel iplöpom in fiam netik. „( ) vilol vedön tedan plöpik," äsagom, „( ) dalabol moni nemödik, ( ) kondötolöv äs man liegik, mens olöfons oli ( ) pub klotugik." E kikodo ( ) no sötob-li plöpön? ( ) täv balidkömöl oba lü Litaliyän, obespikobs dini fovo, tedan Fransänik ed ob.

- - - - - - - - - - - - - - -

KONOTIL FEBULA

(Vöds verätik pubons in tonats slobik)

Labob fleni gudik, kel *blibom* lä ob. Do binom man yunik, verato *blebom* cil cedü pals okik. Ün del seimik *äbleibom* kanitön dü tim lölik, bi äbinom so fredik. Tü vigafin *blibom* ai in dom. *Bleibom* reidön bukis nitedik. Plidom vemo pükis. Estudom i Volapüki, ed *oblebom* ai flen mekavapüka at. *Blebom* fümik tefü din at: *obleibom* ai vobön pro Volapük. Binom is ed *oblibom* dis nuf obik jü dead oba. Odalom-li *blibön* in dom pos dead oba? *Ebleibobs* bespikön kobo säki at, ab jünu no *blebobs* pesüädüköls dö sek.

- - - - - - - - - - - - - - -

VÖDS VERATIK

Utan, kel drimon neito, muton galikön delo.

III:23:2004

MUSIGABOK BÄLDIK

In cem obik musigabok
stanon in gul nilo lä lok;
stanon us ya sis yels mödik,
ya sis dels cilüpa obik.
Ag! äjäfob so vilöfo
me on as cil, e frediko
ädanüdob in cem smalik
ko mot - ag! in cilüp läbik.
Ätakädon fe ün hitüp
boso, ye dü fluküp, nifüp
bo äpläyon dü yels mödik
lidis, lidis neglömovik.
Cilüp jönik enepubon,
ko mot i läb emoikon.
Musigabok us ön seil
drimon dö mot, drimon dö cil.
Mot takädof dis krod e ston;
cil sis lunüp edaülon.
Ye tim jönik reton in mem
nog dub musigabok in cem.

v v v v v v v v

KIM BINOM - LI?

Tonat balid binon in cem,
i dabinon in pem e dem.
Tonat telid binon in dun,
ab no in spun, u mun, u lun.
Tonat kilid = vokat folid!
Tonat folid binon in lasil,
ab no in fil, u pil, u dil.
Tonat lulid binon in mon,
I dabinon in lon e kron.
Tonat lätik - in limonad,
ab no in stad, u zitronad.

Pösod tefik binon Lamerikänan,
kel ädatuvom - pleidik länan!
Kim binom-li?

\- - - - - - - - - - - - - - -

Tuvedot binon : ON
E

If no nog äkanol tuvön nemi at.
tuvedot lölik opubon in dabükot
okömöl „Vöga Volapüka."

III:24:2004

NUNILS SE VOL LÖLIK

SIRKUDABER LÄTIKÜN

Sirkudaber lätikün in Greta-Britän edetävon lü lom nulik in Kanadän. Hiel „Fred," kel binon ber blägik Lamerikänik bäldotü lifayels deg, olödon in topäd sefik, kö okanon sogön oki lä bers votik pro naed balid dü lif lölik oka, e kö olabon svimöpi lönik.

LEJENÖF LALKOHOLIK

Ma nolavans, drog säbrietiköl, kel gegivon sunädo takedi e bitikami gudik, kanon fütüro binön jenöfot. Vestigans Lamerikänik edientifükons breinaproteini soelik, kel jinon legididön tefü brietükam menik. Cedoms, das tüv at kanon mögükön drogi, kel omiedükon vobedi lalkohola, e kel vifiko osäbrietükon pösodi.

KROKOD DEIDIK PEDIENTIFÜKÖL

Poldanef in Laustralän enunon, das edeidoy krokodi, kel, ma ced valemik, ifidon mani bäldotü lifayels teldegtel. Ädesinoy ad maikötön nimi ad sukön koapadiledis oma. Kälädans ejütons krokodi nilü top kö hiel Brett Mann päsnapom de flum tü del 21-id dekula.

SAUNÖ !

Leefad bäldik in Tailanän egeton tutemi mekavik. El „Morakot," leefad labü lifayels jöldeg, nimifanäb lä legad in provin vesüdik ela Kanchanaburi, no äkanon maskön zibi, bi iperon tutis oka; sekü atos, nimisanan efimükom tutemi mekavik in mud nima, ed anu juiton zibi äs büo.

JENOT BEFEITOVIK

Lanamalädan päcödetadeidom in Tats Pebalöl bü brefüp demü deid, ün yel 1979, viktualitedana, kel ifienikon ko om. Lavogans omik vaniko äblöfädoms, das Tat no ökanon lono cödetadeidön hieli Charles Singleton, bäldotü lifayels foldegfol.